

ชื่อโครงการ : การศึกษารูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้วิจัย : เกษราภรณ์ สิงห์คะมณี¹ กฤต พิริยธัชกุล² รชกร ไชยวงศ์² นิพัทธ์พนธ์ นันทะวงศ์² อังคาร อยู่
ลือ³ กุหลาบ ฮ่องลิก⁴ ชมภูณูช เดชปัญญา⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงพร อ่อนหวาน⁵ สวิชญา
ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์⁶

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริม
การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนา
ต่อยอดขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่าง
ยั่งยืนบนฐานทรัพยากรท้องถิ่น 2) พัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน
บนฐานทรัพยากรท้องถิ่น และ 3) เสนอรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาด้านการ
จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mix
Methods) มีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสอบถาม และ 3) แบบบันทึกการสนทนา
กลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อกำหนดค่าสถิติต่าง ๆ
ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่
อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาในการ
จัดการเรียนรู้เรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนค่าเฉลี่ยของความถี่มากที่สุดคือ ต้องการนำเรื่องการท่องเที่ยว
โดยชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนหรือท้องถิ่นอย่าง
ยั่งยืน ($\bar{X} = 4.63$) ส่วนความต้องการของครูผู้สอนในการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ค่าเฉลี่ยความต้องการ
มากที่สุดคือ ต้องการความร่วมมือในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อนำมาใช้ในการ
จัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.57$) และความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงรายเกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้เรื่อง
การท่องเที่ยวโดยชุมชนพบว่าค่าเฉลี่ยของความถี่มากที่สุดคือ ต้องการนำเรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาใช้
ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนหรือท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.50$)
ความต้องการของครูผู้สอนในการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดย
ชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงรายค่าเฉลี่ยความต้องการมากที่สุดคือ ต้องการนำ
เรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาพัฒนาความก้าวหน้าในสายงานของ
ตนเอง ($\bar{X} = 4.63$) และพบว่ารูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสถานศึกษาด้านการจัดการ
เรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นวางแผน (Plan) 2) ขั้น

¹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34

² มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

³ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

⁵ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

⁶ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ลงมือปฏิบัติ (Do) 3) ขั้นตอนติดตาม ตรวจสอบ (Check) และ 4) ขั้นตอนปรับปรุง (Act) จึงได้คู่มือการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านการเป็นเจ้าของบ้านน้อยที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา ในแต่ละพื้นที่

คำสำคัญ: การเพิ่มขีดความสามารถ, บุคลากรในสถานศึกษา, สถานศึกษาบนพื้นที่สูง, การท่องเที่ยว โดยชุมชน, การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Title: A Study of Educational Personnel' Capability Enhancement Model to Support a Sustainable Community Based Tourism in Chiang Mai and Chiang Rai

Researcher: Kessaraporn Singkamanee¹ Grit Piriyatachagul² Rasakorn Chaiwong² Nipitpon Nanthawong² Angkhan Yulue³ Kulab Hongluek⁴ Chompoonut Detpanya⁴ Asst.Prof.Dunagporn Onwan⁵ Savichaya Supaudomlerk Trirat⁶

ABSTRACT

This Study has the objectives of 1) to develop the capability of personnel in educational institutions for learning management to promote sustainable tourism by communities based on community resources 2) to develop a learning management manual for sustainable Community Based Tourism on community resources. and 3) to propose a model for capacity development. Using a mix of methods in the study were 1) interview form, 2) questionnaire and 3) group conversation recording. Data was analyzed by analyzing content and using statistical software packages to calculate various statistics such as percentage, frequency, average, standard deviation. The results of the study revealed that the needs of school administrators in Galyani Vadhana district, Chiang Mai Province, regarding the development of personnel competency in the educational management of community based tourism, the mean of the most needs is Would like to use community tourism in organizing school teaching to promote sustainable tourism in the community or local ($\bar{x} = 4.63$) As for the needs of teachers in the development of personnel competency in educational institutions to promote sustainable communities based tourism in the Galyani Vadhana district, Chiang Mai Province, the mean of most needs is Needing cooperation in the development of learning activities on communities based tourism for use in teaching and learning management ($\bar{x} = 4.57$) And needs of school administrators in Mae Fah Luang district, Chiang Rai Province, regarding the development of personnel competency in educational institutions in learning about communities based tourism, found that the mean of the most needs is Want to use communities based tourism in

---

¹ Secondary Educational Service Area Office 34

² Chaing Mai University

³ Primary Educational Service Area Office 3

⁴ Secondary Educational Service Area Office 36

⁵ Rajamangala University of Technology Lanna

⁶ Maejo University

teaching and learning in schools to promote sustainable communities based tourism ($\bar{x} = 4.50$) needs of teachers to develop personnel capacity in educational institutions to Promote sustainable communities based tourism in Mae Fah Luang District, Chiang Rai province, the mean of most needs is Want to use community based tourism in teaching and learning in

order to develop their own progress ($\bar{x} = 4.63$) and found that the form of capacity development in educational institution personnel Knowing to promote sustainable community based tourism of 4 steps, which are 1) Plan 2. Do 3. Check and 4) Act. This process creates a learning management manual to promote sustainable Community Based Tourism on community resources for Grade 8 students in terms of being a host less suitable for the community context and in line with the needs of educational personnel in each area.

Keywords: Capability Enhancement, Personnel in Educational Institution, Educational Institution in the Highland, Community Based Tourism, Sustainable Tourism